

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	: Bergen
Raadsvergadering	: 24 september 2020
Zaaknummer	: BB20.00351
Voorstelnummer	: RAAD200111
Commissie	: Algemene raadscommissie
Commissie	: 10 september 2020
Soort agendering	: Ter advisering
Agendapunt	: Ambitiedocument programma Klimaat
Team	: Beleid en Vastgoed
Opsteller(s)	: Hanna Lange
Telefoonnummer	: 088 909 7711
Bijlagen:	: 3

Onderwerp: – Ambitiedocument programma Klimaat

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. Het ambitiedocument programma Klimaat 2021-2025 vast te stellen en daarbij te kiezen voor het basis ambitieniveau.
2. De jaarlijkse structurele exploitatielasten van € 192.000,- per 1 januari 2021 ten laste van het begrotingssaldo te brengen en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.
3. In 2021 een besluit te nemen over de extra incidentele budgetten vanaf 2022.

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Urgentie

Het klimaat verandert doordat de temperatuur op aarde stijgt. Wetenschappers zijn het erover eens dat de mens grotendeels verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde. De mens heeft een steeds grotere invloed door het gebruik van fossiele brandstoffen, grootschalige houtkap en veeteelt. Hierdoor komen onnatuurlijk grote hoeveelheden broeikasgassen in de atmosfeer, wat het broeikaseffect versterkt en de opwarming van de aarde versnelt.¹ De klimaatveranderingen zullen ons steeds vaker en intenser treffen. De gevolgen klimaatverandering zijn bijvoorbeeld droogte, zoetwatertekort, hittegolven, biodiversiteitsverlies, extreme neerslag, mislukte oogsten, zeespiegelstijging, grote vluchtelingenstromen². Daar moeten we ons bewust van zijn en naar handelen door onze woon- en leefomgeving daarop voor te bereiden en in te richten.

Lokale ervaring

Sinds lange tijd worden in Bergen duurzaamheidsinitiatieven ontplooid. Vooral de energiecoöperatie Bergen Energie heeft veel werk verzet. Onze energiecoöperatie is een ware pionier geweest. Zij hebben belangrijk verkenningswerk gedaan door bijvoorbeeld het realiseren van zonneweides. Hiermee is directe milieuwinst en duurzaamheidsbewustzijn gecreëerd bij inwoners en ondernemers. Door deze lokale ervaring zijn we als gemeente beter in staat de nieuwe ambitieuze doelen van de Rijksoverheid te vertalen naar onze dorpen en wijken.

Er is echter een trendbreuk noodzakelijk, het huidige tempo van verduurzamen ligt te laag om de doelen uit het Klimaatakkoord te halen dit is o.a. te zien aan de consumptie van fossiele energie en het kleine aandeel duurzame energie wat wordt opgewekt in onze gemeente (klimaatmonitor.nl). Een goede samenwerking tussen inwoners/ondernemers, gemeenten en andere partners is en blijft essentieel.

Rijksopdrachten

De gemeente Bergen heeft haar eigen gemeentelijke ambities om klimaatverandering tegen te gaan in het Formatieakkoord Nieuw Vertrouwen omschreven in het hoofdstuk Duurzaamheid. Zij wil hier graag invulling aan geven op een manier die aansluit bij de lokale situatie. De afgelopen periode heeft de Rijksoverheid hier drie opdrachten aan toegevoegd: het *Klimaatakkoord*, het *Deltaplan Ruimtelijke adaptatie* en het programma *Nederland Circulair 2050*.

KEUZERUIMTE

In bijlage twee van het ambitiesdocument wordt een overzicht gegeven van de opdrachten die er liggen vanuit de Rijksoverheid en de provincie. Dit zijn opdrachten waar gemeenten een belangrijke rol in hebben gekregen. De doelstellingen in die opdrachten zijn bekend, het is aan de gemeente om deze uit te voeren op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij de lokale situatie.

¹

https://ec.europa.eu/clima/change/causes_n#:~:text=De%20mens%20heeft%20een%20steeds,opwarming%20van%20de%20aarde%20versnelt.

² <https://www.pnas.org/content/early/2020/04/28/1910114117>

TOELICHTING OP HET ADVIES

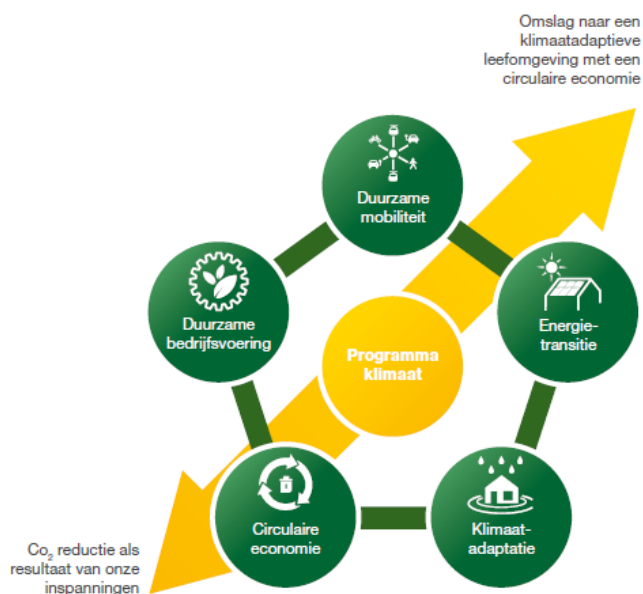
Gemeentelijke doelen en opdrachten van het Rijk

De gemeente Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo hebben elk eigen gemeentelijke ambities om klimaatverandering tegen te gaan en willen hier graag invulling aan geven op een manier die aansluit bij de lokale situatie. De afgelopen periode heeft de Rijksoverheid hier drie opdrachten aan toegevoegd: het *Klimaatakkoord*, het *Deltaplan Ruimtelijke adaptatie* en het programma *Nederland Circulair 2050*. De gemeentelijke ambities sluiten hier inhoudelijk goed bij aan, alleen het tempo moet omhoog en de schaal moet groter.

Doel programma Klimaat

Het overkoepelende doel van het Programma Klimaat is om bij te dragen aan de CO₂-reductiedoelstellingen uit het Klimaatakkoord (49% reductie in 2030 t.o.v. 1990), de leefomgeving klimaatbestendig in te richten zoals omschreven is in het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie en toe te werken naar een Circulaire Economie in 2050.

We werken hieraan vanuit de vijf pijlers die onderling verbonden zijn: Energietransitie, Duurzame mobiliteit, Klimaatadaptatie, Circulaire Economie en Duurzame bedrijfsvoering. Onderstaande figuur geeft dit weer.

Visie

De BUCH gemeenten werken aan het klimaat vanuit de visie: Samen met inwoners, ondernemers, publiek/private instellingen en regionale partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheidsopdrachten zoals omschreven in het Klimaatakkoord, waaronder het terugbrengen van CO₂ uitstoot en het toewerken naar een Circulaire Economie in 2050. Tevens is in 2050 de gebouwde omgeving klimaatbestendig ingericht. We nemen regie waar nodig, werken zoveel mogelijk vanuit de lokale kleur en geven zelf het goede voorbeeld. Er zijn noodzakelijke keuzes nodig om de planeet leefbaar te houden voor toekomstige generaties. Inwoners en ondernemers hebben daarin ook een grote eigen verantwoordelijkheid. We leren de komende jaren met elkaar door te doen en door goed bij

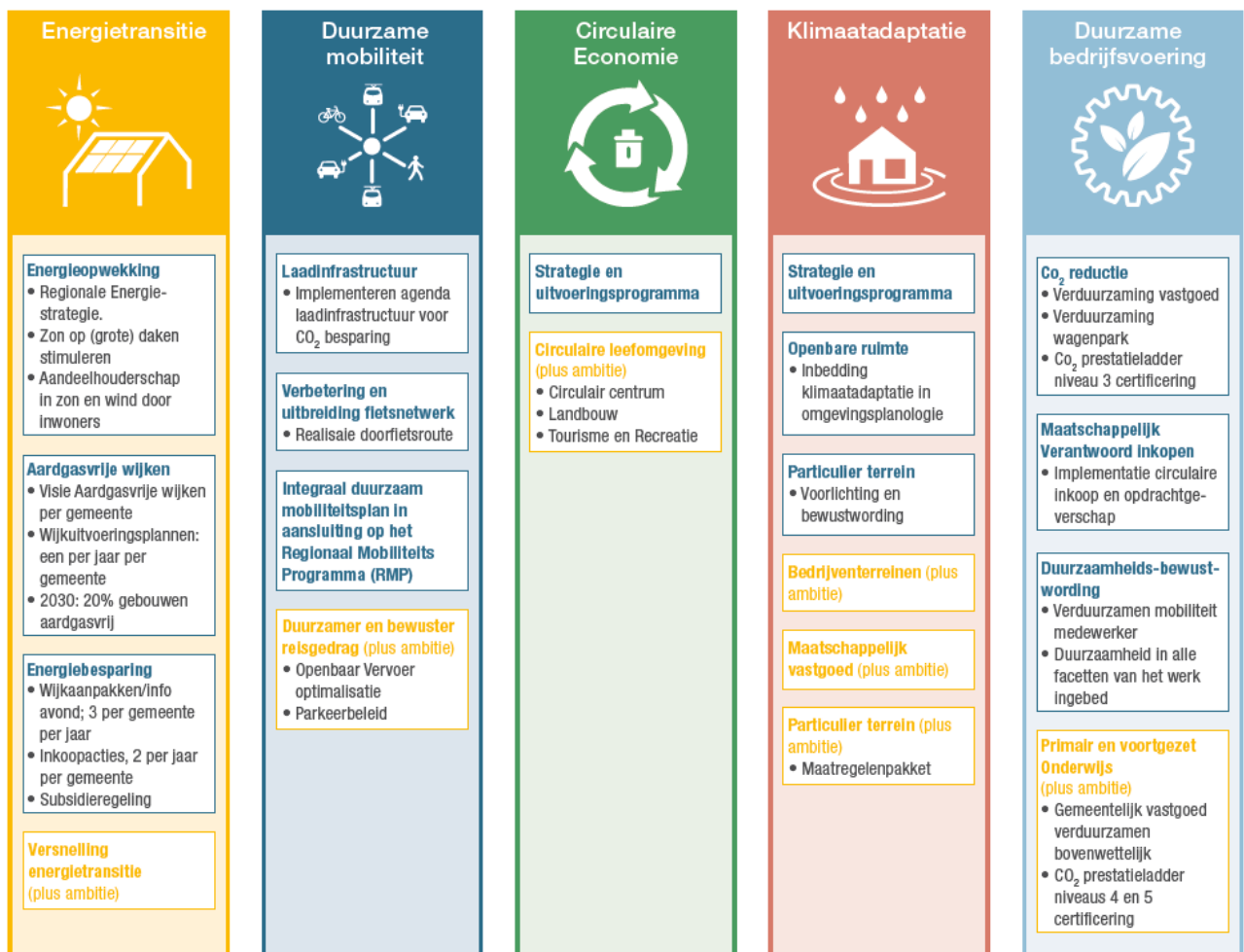
te houden welke maatregelen en projecten het meest effectief zijn in het behalen van de doelstellingen. We stellen waar nodig onze werkwijze bij.

Bij de uitvoering van het programma Klimaat vinden we vijf uitgangspunten belangrijk. Deze uitgangspunten vormen onze manier van werken om de klimaatopgaven waar te maken.

1. Draagvlak creëren voor het probleem en de oplossing,
2. Lokale initiatieven van inwoners en ondernemers te stimuleren,
3. Oog hebben voor de haalbaarheid en betaalbaarheid van de maatregelen die wij als gemeenten soms verplicht zijn om te nemen,
4. We zetten in op de versnellingsfase die nodig is om de doelstellingen op tijd te bereiken,
5. We kunnen alleen een duurzame leefomgeving creëren als we pijlers en opgaven op een logische manier met elkaar verbinden. Daarvoor is integrale samenwerking nodig, waarin de inbedding en borging van beleid in de Omgevingsvisie en –plannen essentieel is.

Projecten

Bouwstenen en doelen per pijler *[plus ambitie in oranje weergegeven]*

Covid-19

Ondanks de huidige Covid-19 recessie zullen de Rijksopdrachten op het gebied van klimaat onverminderd van kracht blijven. Door later te starten moeten we straks hetzelfde doen in minder tijd en missen we op dit moment koppelkansen in bijvoorbeeld de omgevingsplanologie. Dit leidt tot onnodige extra kosten voor de gemeenten op een later moment.

Daarnaast wordt er vaak een valse tegenstelling gemaakt tussen economie en klimaat, maar onderzoek³ laat zien dat te laat en te zacht ingrijpen ten aanzien van het klimaat vijf tot zeven keer grotere schade oplevert voor de generaties na ons, in vergelijking met de financiële pijn die we nu moeten absorberen. Ook laat internationaal onderzoek dat veel vormen van klimaatbeleid zichzelf terugverdienen. Hoe hoger de opwarming, hoe groter de schade aan natuurlijke systemen en uiteindelijk ook aan de wereldeconomie, zo concludeert het onderzoeksteam in wetenschapsblad Science⁴. Het kabinet beschouwt de bestrijding van beide crisissen niet als een kwestie van of-of maar als een zaak van én-én.

Als gemeenten kunnen in tijden van financiële onzekerheid door Covid-19 toch werken aan het klimaat én de lokale economie en werkgelegenheid op gang helpen. Dit kan door:

- de gemeente gaat versneld haar eigen vastgoed verduurzamen, daarnaast kan de gemeente het maatschappelijk verantwoord inkopen implementeren. Gemeenten moeten dit toch gaan doen van de rijksoverheid en de lokale ondernemingen profiteren ervan,
- ondernemers nog meer helpen om energiebesparende maatregelen te nemen zodat zij lagere maandlasten krijgen,
- inzetten op het hergebruik van materialen en grondstoffen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze groep wordt nu bovengemiddeld getroffen door de crisis.

OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het klimaatprobleem is per definitie een probleem dat regionale, nationale en mondiale samenwerking vereist. In het kader van de RES, het Deltaplan Klimaatadaptatie, Regionaal Mobiliteitsprogramma en Circulaire Economie wordt regionaal samengewerkt. Ook de Focusagenda Regio Alkmaar is op het gebied van Energie-innovatie een belangrijke vorm van regionale samenwerking.

De lokale kleur van het programma Klimaat komt tot uitdrukking in het ambitieniveau van de gemeenten en de wijze van samenwerken met inwoners en ondernemers. Aan de plus ambitie kan de gemeente naar eigen inzicht invulling geven. Een overzicht van de plusprojecten en de kosten daarvan zijn gegeven in hoofdstuk 6 en bijlage 4 van het ambitiedocument.

³ <https://www.elibrary.imf.org/view/IMF001/28403-9781513514598/28403-9781513514598/28403-9781513514598.xml?language=en>

⁴ <https://science.sciencemag.org/content/365/6459/eaaw6974>

RISICO'S

Het programma Klimaat is ontwikkeld met als randvoorwaarde dat de vier BUCH gemeenten tegelijk van start te gaan op het basisambitieniveau. Dit is een voorwaarde voor een effectieve versnelling in de klimaatopdrachten en efficiëntie qua capaciteitsinzet. Als een van de gemeenten niet besluit deel te nemen dan kan het programma niet starten in huidige vorm. Dit komt doordat het programma erop gericht is om klimaat onderdeel van het reguliere werk en teams te maken (alle ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningen, juridische zaken, uitvoering en beheer). Dit kan alleen op een goede en kosteneffectieve manier met structurele capaciteit binnen de werkorganisatie.

Inhoudelijk risico voor de leefomgeving en extra kosten voor de gemeente en haar inwoners/ondernemers: Hoe later de gemeente start met het versnellen van de klimaatmaatregelen, hoe meer er straks in een korte periode moet gebeuren. Daarnaast worden de koppelkansen in de omgevingsplanologie niet goed benut. Dit leidt ertoe dat de openbare ruimte in een later stadium moet worden aangepast om schade te herstellen of alsnog te voorkomen. Dit is duurder dan wanneer het direct vanaf het begin wordt ingebed in de omgevingsplanologie.

FINANCIËN

Invulling geven aan de gemeentelijke ambities en de Rijksopdrachten lukt niet met de huidige capaciteit en budgetten. Dit was al duidelijk ten tijden van de ondertekening van het Klimaatakkoord door de Nederlandse Gemeenten. Daarom heeft de VNG een groot onderzoek laten doen naar de toegenomen uitvoeringslasten voor gemeenten naar aanleiding van het Klimaatakkoord. Dit onderzoek laat zien dat een middelgrote gemeente (30.000-80.000 inwoners) tussen de 16 en 22fte nodig heeft om alleen al het Klimaatakkoord uit te voeren.

De verwachting is dat de Rijksoverheid niet alle kosten zal gaan dekken die voortkomen uit het Klimaatakkoord, maar ons wel gedeeltelijk compenseren. Gemeenten zullen zelf ook moeten blijven investeren. Dit betekent in dat er afwegingen en keuzes gemaakt moeten tussen de belangrijke thema's die spelen in de gemeente.

Het proces ziet er als volgt uit:

- De Raad Openbaar Bestuur zal het kabinet over deze onderzoeksresultaten adviseren, dit zal in december 2020 gebeuren.
- In 2021 maakt het kabinet bekend of gemeenten een aanvullende structurele tegemoetkoming krijgen van de Rijksoverheid.
- De eventuele compensatie wordt per 2022 verwerkt in de rijksbegroting en kan in de gemeentelijke begrotingen van 2022 worden verwerkt.

Waarom nu investeren?

Ondanks de huidige crisis zullen de Rijksdoelstellingen onverminderd van kracht blijven⁵. Er zijn drie redenen waardoor het slim is om als gemeente nu te starten met extra investeringen in klimaat:

5

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z11666&did=2020D25064

1) Drie voorbeelden waaruit blijkt dan nu investeren hogere gemeentelijke kosten op termijn voorkomt:

- Pakken van meekoppelkansen: Aan de omgevingstafels worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen bepaald, wat uiteindelijk resulteert in een omgevingsplanwijziging en (bouw) vergunningaanvraag. We missen op dit moment structureel koppelkansen in de omgevingsplanologie. Dit leidt tot onnodige extra kosten voor de gemeente op een later moment. De buitenruimte zal bijvoorbeeld alsnog klimaatbestendig ingericht worden, het fietspad of laadpaal moet achteraf geplaatst worden, projectontwikkelaars kiezen voor de goedkoopste vorm van bouwen. Zonder extra capaciteit is het onmogelijk om bij alle projecten in de openbare ruimte klimaat de plek te geven die nodig is (het gaat dan om +/- 15 projecten per gemeente die gelijktijdig lopen). Daarnaast moeten de belemmeringen voor inwoners en ondernemers om te verduurzamen zoveel mogelijk worden weggehaald. Het gaat dan om duidelijke informatieverstrekking en eenvoudige procedures voor duurzame vergunningen.
- Beperken van schade: door later te starten verwachten we extra gemeentelijke kosten om schade te herstellen die ontstaat door een klimaatbui (winkels, woningen, wegen), door langdurige droogte (funderingsschade, afstervend groen), het achteraf aanleggen van een fietspad/laadinfrastructuur doordat beleid niet op tijd klaar was of niet meegenomen is in de gebiedsontwikkeling.

Uit de klimaatadaptatie stresstesten die onlangs gehouden zijn blijkt dat in de gemeenten Bergen tien risico gebieden naar voren komen voor waterschade/zorgwekkende droogte. De raad zal dit najaar na risicodialogen besluiten welke risico's hij wil nemen en wat onaanvaardbare risico's zijn waar hij op wil ingrijpen. De inschatting van de specialisten is dat er twee gebieden dusdanige risico's zijn dat ze in de periode 2021-2025 aangepakt moeten worden om (veel hogere) kosten en overlast te voorkomen.

- Vaste lasten gemeente omlaag: Door het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) zetten we in op CO2 reductie, een toekomstbestendige lokale economie, hergebruik van lokale grondstoffen en werkgelegenheid. Per jaar besteden we bijna 20% van het budget van de gemeente aan Grond-, Weg-, en Waterbouw. De initiële kosten zijn nu nog wat hoger. Dit vertaalt zich terug in lagere onderhoudskosten, langere levensduur en/of een hogere restwaarde. Dit doen we bijvoorbeeld door te sturen op lagere milieukosten, lagere operationele kosten door implementatie van de CO2 prestatieladder, en het inzetten op circulariteit in aanbestedingen. Hoe later we starten met het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed en MVI, hoe langer de terugverdientijd wordt. Daarnaast zal de stimulans voor de lokale economie worden uitgesteld en is de klimaatimpact minder.

2) Door later te starten moeten we straks hetzelfde doen in minder tijd. Dit is niet goed voor het opbouwen draagvlak in de samenleving. Draagvlak is een belangrijk uitgangspunt in de visie en dit wordt ook bevestigd door de resultaten uit de

inwonerspeiling. De tijd die inwoners en ondernemers overhouden om zich (financieel) voor te bereiden op bijvoorbeeld het aardgasvrij worden wordt ieder jaar minder.

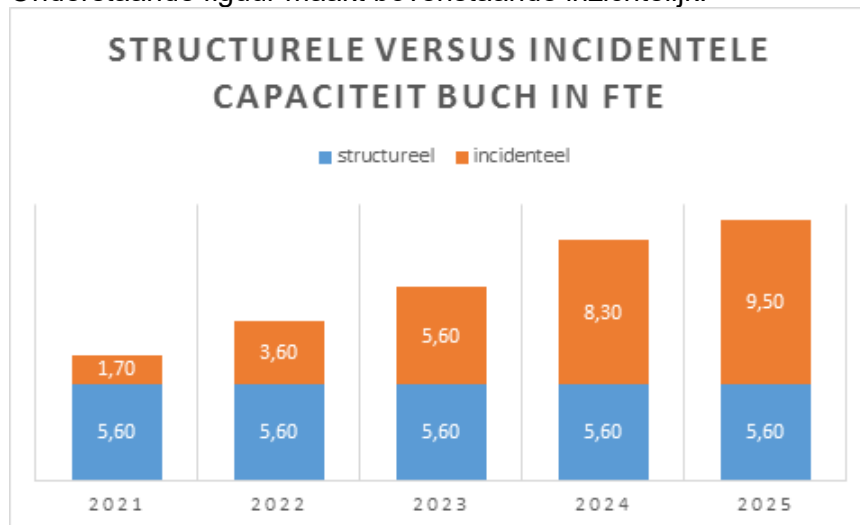
- 3) Alle gemeenten in Nederland hebben meer mankracht nodig voor het uitvoeren van het Klimaatakkoord (VNG onderzoek komt uit op 16-22 fte extra in middelgrote gemeenten). Vanaf dan zullen gemeenten in Nederland op grotere schaal personele capaciteit gaan aantrekken voor klimaat. Door nu alvast te starten met de werving heeft de BUCH werkorganisatie grotere kans om gekwalificeerd personeel aan te trekken en de doelen te bereiken. De BUCH werkorganisatie heeft in de regio veel concurrentie doordat bij grotere gemeenten de salarissen voor gelijke functies een schaal hoger liggen.

Budgetten voor het basisambitieniveau

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee type budgetten. Structurele budgetten en incidentele budgetten. Deze twee budgetten worden op verschillende momenten voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. Het gaat om:

1. Structurele budgetten voor personele capaciteit vanaf 2021 e.v.
2. Incidentele budgetten voor materiele kosten vanaf 2022. Dit besluit wordt voorgelegd in de loop van 2021 en gaat over de begroting van 2022.

Onderstaande figuur maakt bovenstaande inzichtelijk:

1. Structurele budgetten basisambitieniveau vanaf 2021

Het leeuwendeel van het werk wat gemeenten moeten doen aan het klimaat zit in de personele capaciteit. Het gaat om faciliteren door beleidsvoorbereiding (Omgevingswet, mobiliteitsbeleid, deltaplan klimaatadaptatie), initiëren/stimuleren (lokale initiatieven, inwoners, ondernemers, subsidies), coördineren/regisseren (RES en aardgasvrij, laadinfra) van klimaatmaatregelen. Dit is in hoofdstuk 6 van het ambitiedocument nader omschreven. De materiele kosten in de buitenruimte verwachten we vooral bij mobiliteit, bij klimaatadaptatie en het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

De impactanalyse heeft uitgewezen dat de huidige capaciteit binnen de BUCH werkorganisatie onvoldoende is om invulling te kunnen geven aan de drie Rijksopdrachten. Er is structureel aanvullende personele capaciteit nodig van 5,6fte voor de BUCH werkorganisatie (gemiddeld schaal 10, beleidsfuncties/projectleiders/beheerders). Dit leidt tot

een aanvullend budget ter hoogte van €588.000 voor vaste formatie (BUCH breed). Het is belangrijk om vaste formatie te kunnen opbouwen omdat dit ongeveer 1/3 voordeliger is dan het inhuren van capaciteit. Daarnaast is het belangrijke voordeel dat de kennis, die we nog vele jaren nodig hebben, binnen de gemeente blijft.

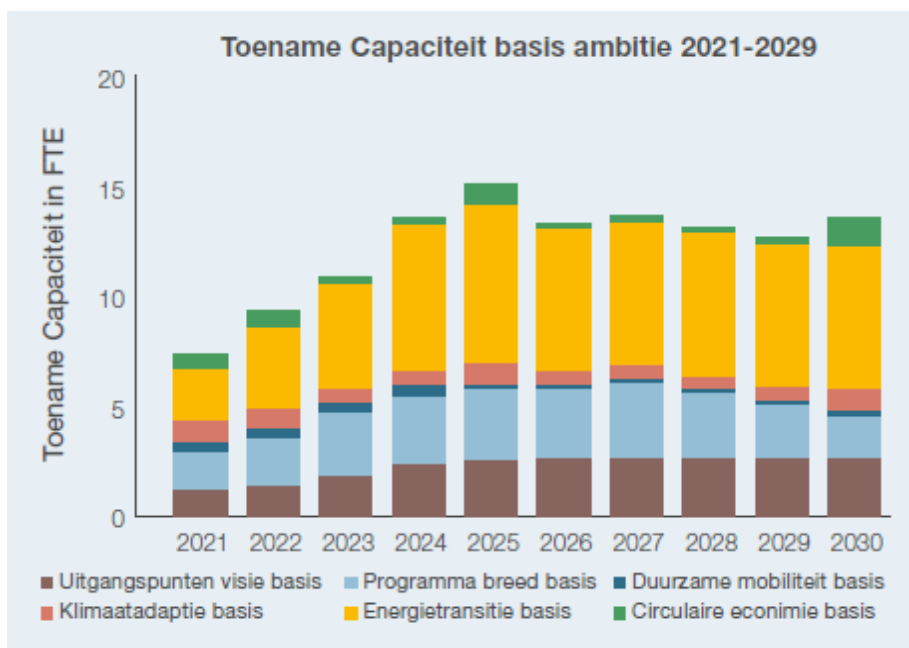
In onderstaande tabel zijn de structurele budgetten per gemeente weergegeven (incl. inflatiecorrectie en overhead kosten).

Structurele kosten vanaf 2021	Verdeelsleutel	2021	2022	2023	2024
Totaal	100,00%	€ 588.000	€ 603.000	€ 618.000	€ 633.000
Bergen	32,69%	€ 192.000	€ 197.000	€ 202.000	€ 207.000
Uitgeest	11,65%	€ 69.000	€ 70.000	€ 72.000	€ 74.000
Castricum	34,40%	€ 202.000	€ 207.000	€ 213.000	€ 218.000
Helloo	21,26%	€ 125.000	€ 128.000	€ 131.000	€ 135.000

In onderstaand schema een overzicht van waar de benodigde structurele capaciteit op ingezet wordt.

BUCH 102.000 inwoners	Energie transitie	Circulaire economie	Klimaat- adaptatie	DZM mobiliteit	DZM bedrijfs- voering	Program- ma Klimaat	Totaal
Toename structureel 2021 e.v.	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8	1,8	5,6

De volgende figuur laat in meer detail zien aan welke onderwerpen de totale capaciteit (vaste medewerkers en inhuur) zal gaan werken op langere termijn. Deze mensen worden ingebed in de organisatie. Hiermee wordt bedoeld dat de extra capaciteit niet in een apart 'team klimaat' komt, maar juist naar de medewerkers komen die al jaren bepaalde taken uitvoeren. Bijvoorbeeld bij Beheer Openbare Ruimte/gebouwenbeheer, inkoop en juridische zaken. Steeds met het doel om kennis op te bouwen over klimaat in het team en tegelijkertijd kan met een extra teamlid de – vaak toch al hoge – werkdruk beter verdeeld worden.

Benchmark

Een kleine benchmark onder omliggende gemeenten heeft aangetoond dat andere vergelijkbare gemeenten ook bezig zijn om gelijksoortige budgetten beschikbaar te stellen. De onderzoeksresultaten van de VNG bevestigen dat de impactanalyse Klimaat een conservatieve inschatting is. Voor 102.000 inwoners denken wij het programma in 2025 met 18 fte te kunnen draaien. De onderzoeksresultaten van de VNG wijzen uit dat dit voor 80.000 inwoners en alleen de uitvoering van het Klimaatakkoord 22 fte zal zijn. In het VNG onderzoek zijn klimaatadaptatie en circulaire economie buiten beschouwing gelaten. De kosten voor het plus ambitieniveau staan in de bijlage van het ambitiedocument. Het plusambitieniveau kan iedere gemeente naar eigen wens samenstellen.

Dekking

Het is vooral van belang dat de middelen voor het programma structureel beschikbaar komen. Zo is dit met de stuurgroep Klimaat afgestemd. Om ambities/doelen te halen moet structureel aan de organisatie worden gebouwd. Dat gaat (voorlopig) te lasten van de algemene dienst van elke gemeente. Wat betekent dat, om het programma klimaat te kunnen draaien, er op andere onderwerpen minder kan worden uitgegeven. Daarbij is de verwachting dat gemeenten vanaf 2022 gedeeltelijk gecompenseerd worden voor de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Als de raad de structurele budgetten voor capaciteit beschikbaar stelt, dan zal het college de BUCH werkorganisatie vragen om dit uit te gaan voeren voor de gemeente. De werkorganisatie zal het extra personeel dan in dienst nemen.

2. Incidentele budgetten basisambitieniveau vanaf 2022

Er zijn incidentele budgetten nodig voor het opzetten/uitvoeren van nieuwe projecten. Incidentele budgetten bestaan uit twee typen uitvoeringskosten:

- a) een deel personele budgetten zoals omschreven in de impactanalyse in bijlage 1, en
- b) een deel materiele budgetten zoals gespecificeerd in bijlage 3 van het ambitiedocument.

Beide budgetten zijn gemeente specifiek en worden dus niet toegekend aan de werkorganisatie. Hierin zal ook een bepaalde fasering in de tijd van toepassing zijn omdat niet alle gelden direct nodig zijn.

De uitvoeringsbudgetten zijn bepalend voor te slagen van deze missie. Deze budgetten zijn op dit moment moeilijk om met zekerheid te begroten omdat er nog geen gemeentelijk beleid is vastgesteld. Het gaat dan bijvoorbeeld over de RES, de Wijk Uitvoeringsplannen Aardgasvrij, het Regionaal Mobiliteitsprogramma en het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie. De uitvoeringskosten zijn afhankelijk van de ambities en de doelen die gesteld worden in het gemeentelijke en regionale beleid. In 2021 is er meer zicht op de ambities en wordt daarom een nadere specificatie aan u voorgelegd ter besluitvorming. Op dat moment is ook het besluit van het kabinet bekend over de compensatie die gemeenten krijgen voor het uitvoeren van het Klimaatakkoord vanaf 2022. De BUCH gemeenten hebben in 2021 een nauwkeurig beeld van de uitvoeringskosten en in hoeverre het rijk gemeenten tegemoetkomt.

Op verzoek van de colleges en raden tijdens de behandeling van het concept programma klimaat in mei is wel een indicatie van de uitvoeringskosten vanaf 2022 gemaakt. De inschatting is tekstueel toegelicht bij de projecten in hoofdstuk 6 van het ambitiedocument. In onderstaande tabel staan voor de gemeente Bergen de kosten die we verwachten te maken in de uitvoering. Een aantal projecten staat nog op PM omdat deze op dit moment niet reëel in te schatten zijn.

In onderstaande tabel staat de indicatie van de incidentele budgetten in de periode 2022-2025

Bergen - Indicatie incidentele kosten vanaf 2022	2022	2023	2024	2025
Capaciteit - tijdelijke inhuur en advies	€ 169.988	€ 222.292	€ 277.865	€ 326.900
Materiële kosten	€ 98.000	€ 97.000	€ 46.000	€ 48.000
Totaal	€ 267.988	€ 319.292	€ 323.865	€ 374.900

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

De communicatie- en participatiestrategie past binnen kaders participatiestrategie Omgevingswet en richt zich op de volgende uitgangspunten:

- Dichtbij de klant en innovatief
- Couleur locale en maatwerk

Zodra het programma klimaat van start gaat zal er een inwonerspanel Klimaat opgericht worden.

Flitspeiling onder inwoners en stakeholders

Op verzoek van de raden heeft een flitspeiling plaatsgevonden onder inwoners en stakeholders om te peilen hoe zij denken over de visie zoals omschreven in het ambitedocument programma klimaat.

De vragenlijst is opgesteld in samenwerking met de gebiedsregisseurs en is verspreid via social media, de gemeentekrant, en stond op de website van de gemeente. De stakeholders zijn direct per mail benaderd. De enquête heeft in de maanden juni en juli zes weken open gestaan.

85 inwoners uit de gemeente Bergen hebben gereageerd. Het beeld wat daar naar voren komt is dat de respondenten uit de gemeente Bergen zich het meest kunnen vinden in het uitgangspunt 'haalbaarheid en betaalbaarheid'.

Op de vraag waar de gemeenten het meest op moet inzetten geven de respondenten de voorkeur aan de energietransitie en daarna aan mobiliteit. In de gemeente Bergen zien inwoners de belangrijkste rol voor zichzelf in de circulaire economie.

Ook is gevraagd welk ambitieniveau de inwoners graag zien in het programma klimaat. De resultaten laten zien dat een plusambitie gewenst is in de gemeente Bergen.

De stakeholders (bijv. dorpsverenigingen, energiecoöperaties, ondernemersverenigingen, PWN, Kennemerwonen etc) zijn in een separate vragenlijst ook gevraagd om hun mening over het concept ambitedocument Klimaat. Hier is waardevolle informatie uit naar voren gekomen die goed bruikbaar is om de samenwerking in de toekomst verder vorm te geven. De aard van de antwoorden was dusdanig verdeeld dat er geen duidelijke conclusies of generieke standpunten uit naar voren kwamen.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na positieve besluitvorming in de vier BUCH gemeenteraden zal met ingang van 2021 begonnen worden met het opbouwen van de organisatie en het implementeren van het programma Klimaat.

In de loop van 2021 wordt de raad opnieuw gevraagd om besluitvorming over de uitvoeringskosten. Op dat moment is er beter zicht op het ambitieniveau binnen de grote beleidstrajecten én is bekend hoeveel compensatie er komt vanuit de Rijksoverheid voor het uitvoeren van het Klimaatakkoord. Dit laatste besluit kan dan worden verwerkt in de begroting vanaf 2022.

Er wordt een jaarlijkse monitoringscyclus (Plan Do Check Act) ingericht die aansluit bij de bestaande cycli. Op deze manier kunnen de raden tijdig bijsturen op effectiviteit van de projecten binnen het programma Klimaat en de financiën.

BIJLAGEN

In juni 2020 heeft de raad tijdens een raadsinformatieavond voor een aantal punten extra aandacht gevraagd. Het overzicht met wijzigingen die hebben plaatsgevonden ten opzichte van de concept versie staan in de bijlage van dit besluitenformulier.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel
burgemeester